

Л. П. Батенко,

Центр продуктивності
Міжнародного інституту бізнесу (МІБ-Київ),

Г. П. Петренко,

Київський національний університет технологій
та дизайну (м. Київ)

ПЕРЕДУМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Сучасні технології навчання пропонують широкий спектр методів і відповідного інструментарію, які потребують необхідного методичного, технічного, організаційного та «компетенційного» забезпечення як з боку навчальних організацій, так і зі сторони отримувачів їх послуг, тобто студентів і слухачів закладів освіти. Разом з тим, справедливий наголос на необхідності широкого використання інноваційних методів навчання у національних університетах не завжди підкріплюється усвідомленням і створенням необхідних передумов, які в тому числі передбачають суттєві зміни у навчальному процесі вищих навчальних закладів. Метою представленої роботи є висвітлення авторського бачення цих базових засад результативного використання можливостей тренінгових технологій для різної аудиторії.

Як відомо, тренінгові технології спрямовуються на отримання студентами та слухачами в першу чергу практичних умінь і навичок у процесі активного навчання та передбачають використання широкого спектру методів — міні-лекцій, дискусій, рольових ігор, розглядання кейсів, практичних ситуацій тощо. Такий підхід до трактування тренінгів дозволяє стверджувати, що значна кількість практичних занять циклу професійної підготовки бакалаврського і магістерського рівнів проходить саме в означеній формі. Наш досвід проведення тренінгів для різних категорій слухачів (студентів-магістрантів очної форми навчання, слухачів програм МВА, учасників корпоративних тренінгів) показує, що вони абсолютно позитивно сприймаються всіма означеними групами учасників, проте їх результативність значною мірою залежить від створення необхідних передумов, до яких ми відносимо такі:

1. Усвідомлення аудиторією необхідності отримання компетенцій щодо вирішення певних професійних завдань. Цей чинник легше досягти у «дорослій» аудиторії, хоча навіть проведення корпоративних вузько тематичних тренінгів потребує роз'яснення та стартових настанов з боку вищого керівництва компаній

щодо мети і напрямів застосування отриманих під час занять навичок і умінь. Позитивне ставлення до тренінгів студентів, що не мають практичного досвіду, більшою мірою зумовлене чисто динамічною формою проведення таких занять, аніж розумінням потреби у конкретних навичках, тому викладачу слід на прикладах з практики пояснити, як наявність (або відсутність) відповідних умінь у співробітників може вплинути на ситуацію в компанії.

2. Наявність в учасників тренінгу теоретичної підготовки з його тематики. Тому рідко коли тренінги обходяться без хоча би міні-лекцій, у середовищі академічних навчальних закладів перед їх початком слід переконатися у належних знаннях студентів.

3. Необхідний рівень навичок групової роботи, технік презентації, ведення дискусії. Активні методи навчання, що передбачаються тренінговими технологіями, спираються на зазначені інструменти, тому чим раніше і активніше їх використовуватимуть слухачі, тим результативнішим буде навчання. У протилежному випадку необхідно організувати попередні спеціальні тренінги для отримання цих стартових навичок.

4. Належна кваліфікація викладача, що проводить тренінг. Для дорослої аудиторії в першу чергу важливим є практичний досвід і відповідні компетенції тренера, для студентів — його вміння методиста організувати продуктивну роботу і плідну дискусію в межах їх наявних знань і підготовки.

5. Організаційне забезпечення тренінгового заняття. Це питання найбільш гостро постає в університетах, оскільки часто потребує «спарених» занять, виділення зручних за розміром аудиторій для проведення попереднього обговорення завдань і підготовки рішень у міні-групах.

6. Технічна підтримка тренінгу. Сьогодні важко уявити собі належне проведення тренінгу без використання як мінімум фліп-чартів, електронних презентацій командних рішень, що в рамках масштабів національних університетів поки що залишається досить проблематичним для реалізації завданням.

7. Забезпечення об'єктивності оцінювання отриманих компетенцій учасниками тренінгу. Ця умова в першу чергу стосується студентського середовища. Не секрет, що при роботі в міні-групах не всі їх учасники однаково активно працюють, хоча прикінцеву оцінку отримує вся команда. Варіантом вирішення цієї колізії може бути включення питань по матеріалам тренінгу у завдання модульного чи підсумкового контролю знань студентів, що оцінюється за індивідуальними відповідями.

Вважаємо, що перелік наведених умов не є вичерпним, його можна продовжувати, проте з позицій нашого досвіду, вони є першочерговими, на які треба звертати увагу при використанні тренінгових технологій навчання.

І. В. Кулага,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» (м. Київ)

МАСОВІ ВІДКРИТІ ОНЛАЙН-КУРСИ ЯК ПРОВІДНА ОСВІТНЯ ТЕНДЕНЦІЯ СУЧАСНОСТІ

Основною тенденцією онлайн-освіти останніх років є поява освітніх платформ, що надають безкоштовні онлайн-курси від професорів провідних університетів світу. Одного разу створені й такі, що час від часу модифікуються, ці курси дозволяють мільйонам студентів по всьому світу здобувати освіту, що за якістю не поступається університетській. Сьогодні онлайн-освіту вже називають революційною, тому що завдяки їй можливість якісного навчання стала реальною у будь-якому куточку світу де є Інтернет. Як було зазначено на Всесвітньому економічному форумі в Давосі-2013: «Онлайн-освіта — змінює світ». І ми не можемо стояти осторонь цих процесів і не скористатися наданими нам можливостями.

Маю за мету здійснити порівняльну характеристику та висвітлити особливості відкритих онлайн-курсів провідних університетів світу, що розміщені на платформах Udacity та Coursera та EdX; визначити курси, що можуть бути корисними студентам і викладачам економічних напрямків; визначити переваги та надати рекомендації щодо їх проходження.

На сьогодні в системі МООС (Massive open online course) представлено сотні відкритих курсів на десятках відкритих освітніх платформ і зареєстровано мільйони користувачів. Однак найбільшій популярності набули відкриті курси провідних університетів світу, що розміщені на платформах Udacity та Coursera, набирає обертів освітня платформа EdX.

Найзатребуваніший на сьогодні проект масових відкритих онлайн курсів — Coursera [1], в якому приймають участь 33 найуспішніші університети США, пропонує курси з широкого кола пи-